СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 179. Джерзі Сіті, Н. Дж., пятниця, 2-го серпня 1940. No. 179. Jersey City, N. J., Friday, August 2, 1940. VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ВСТАНОВЛЯЮТЬ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ НА РОКИ 21—31

ВАШИНҐТОН. — Сенатський комітет для військових справ поробив дальші переміни в проекті Берка й Водсворта щодо військової служби.

Передовсім змінено проект завести реєстрацію всіх мужчин у віці від 18. до 64. року життя, а замісць цього вложено обовязок військової служби на особи в віці від 21. до 31. року життя. В наслідок цього реєстрація, замісць обняти 42 міліони осіб, захопить коло 12 міліонів осіб.

Сенатський комітет поробив ці зміни, не дивлячися на те, що департамент війни й буджетове бюро заявилися були за проектом Берка й Водсворта, а тепер секретар війни, полковник Генрі Стимсон, виступив перед військовим комітетом плати послів зо заявою за потребу як найбільшої армії, вказуючи на небезпеку з боку Німеччини й Японії як потенціяльних ворогів Злучених Держав та на можливість розгрому Англії впротязі найближчих 30 днів.

КВЕЙКЕРИ ПРОТИ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ, АЛЕ НЕ ПРОТИ РОБОТИ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ.—Секта квейкерів заявила устами своєї організації, „Сосаєті оф Френдс", що її члени не будуть служити в активній військовій службі, як не служили через триста літ від повстання своєї секти, але зате готові сповняти всяку цивільну службу для оборони краю.

КОНҐРЕС ОБМЕЖУЄ ВЛАДУ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНҐТОН. — Палата послів американського конґресу постановила відобрати президентові Злучених Держав право перебирати підчас миру якунебудь фабрику під заряд уряду, як це було сказано в законі, котрий без довшої дискусії принято було якій місяць тому.

АМЕРИКА ПРОТИ КОНВОЮ ДЛЯ ВИНДСОРА.

ВАШИНҐТОН. — Департамент стейту заявив, що конвоювання (супроводження воєнним кораблем) американського корабля „Ексклибера", що буде везти князя Виндзора до Багами, є нарушенням американської невтральности й абсолютно недопустиме.

Велес, заступник секретаря стейту Гола, заявив на пресовій конференції, що анґлійський уряд не дав американському урядові про цей намір ніякої вістки.

РОСІЯ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ЗАМОРОЖЕННЯ ФОНДІВ БАЛТІЙСЬКИХ ДЕРЖАВ.

ВАШИНҐТОН. — Совєтська Росія внесла до американського уряду формальний протест проти зарядження американського уряду про замороження фондів балтійських держав, окупованих совєтською Росією.

Американський уряд не відповів на протест.

ЗАКИДУЮТЬ ҐІТЛЕРІВСЬКУ ПРОПАҐАНДУ НІМЕЦЬКОМУ ДИПЛЬОМАТОВІ.

НЮ ЙОРК. — Місцевий часопис „Геральд-Трибюн" каже, що др Герґардт А. Вестрік, що прибув сюди як акредитований німецький дипльомат, займається тут політичною пропаґандою й обіцює американцям великі бизнесові користи по розбитті Німеччиною Англії, якщо Злучені Держави підуть з Гітлером.

З ПРЕЗИДІЯЛЬНОЇ КАМПАНІЇ.

КОЛАМБАС (Огайо). — Джордж Ґвайт, що був колись ґубернатором стейту Огайо з рамени Демократичної Партії, заявився за кандидатуру Вендела Л. Вилкія.

Нюйорський прокуратор Томас Е. Дюї передав усе бюро своєї кампанії за номінацію в руки кампанії Вилкія. Вилкі тимчасом приготовляє свої перші кандидатські промови.

ЗА ДАЛЬШЕ ДОПУЩЕННЯ АНҐЛІЙСЬКИХ ДІТЕЙ.

ВАШИНҐТОН. — Лорд Лотіен, британський амбасадор, вислав до конґресмена Томаса Генинґса листа, в котрім каже, що до Злучених Держав приїхало би багато більше анґлійських дітей, якби Америка постаралася для них за перевіз і конвой.

СТРАШНА ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

АКРОН (Огайо). — 41 осіб згинуло в зударенні ґазоліново-електричного воза Пенсилвенійської Компанії з товаровим поїздом цеї залізниці недалеко від цеї місцевости в середу вечором.

Від зударення занялася в возі ґазоліна й перемінила його в одну масу полумінн, в котрій згинули всі пасажири, як в огняній западні. Лищень кондуктор і машиніст вискочили з пожару зо життям.

ВІДБИРАЮТЬ ЧАРТЕР ЮНІЇ.

НЮ ЙОРК. — Американська Федерація Праці відібрала юнійний чартер місцевій юнії рибаків за те, що юнія не викинула з уряду бизнесового аґента Джосефа Лансу, відомого рекетіра, засудженого федеральним судом за вимушення.

РУЗВЕЛТ ЗДЕРЖУЄ ВИВІЗ ЛЕТНИЧОЇ ҐАЗОЛІНИ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт заборонив вивіз летничої ґазоліни до якоїнебудь держави поза західною півкулею.

Секретар президента заявив, що президент видав цей роспорядок згідно з опінією адміністрації контролі експортів.

Роспорядок президента найбільше дотикає Японію, котра досі купувала найбільше цеї ґазоліни в Злучених Державах.

Як видно з роспорядку, Канада буде мати право діставати далі ґазоліну.

ЯПОНІЯ КУПУВАЛА СТАРЕ ЗАЛІЗЗЯ АМЕРИКИ

ВАШИНҐТОН. — Власне в часі, як президент Рузвелт видав заборону про вивіз поза Америку старого заліззя, японський уряд торгувався тут за закупно 200,000 тон такого заліззя.

ФРАНЦУЗИ КОНФІСКУЮТЬ МАЙНО

ВІШІ. — Французькі власти сконфіскували ціле майно барона Ротшільда, відомого інтернаціонального банкира. Також сконфіскували майно міліярдової фірми Луїса-Дрейфуса. Ротшільд недавно прибув до Америки, куди привіз зо собою жемчугів на міліон долярів вартости. Сконфісковано майно ще таким журналістам, що повтікали з Франції за границю: Дженевієн Табуї, Андре Жиродові, відомому під псевдонімом „Пертінак", Пієрові Лазарієві, Генріму Керілісові й іншим. З індустріялістів сконфісковано таким особам: Луїсові Розенґартенові, Левітанові, Соленскому і Йонасові.

ХОЧУТЬ У ФРАНЦІЇ КОРОЛЯ

ВІШІ. — Ходять чутки, що маршал Петен вислав до Бразилії відомого політика Шотема на те, щоби той переговорив з графом Парі, в справі повороту на королівський трон. Парі виводиться з колишньої французької королівської лінії і дотепер не занехав своїх претенсій до трону. Маршал Петен є роялістом; також прихильником королівства є ґенерал Вейґан. Вони до того намовили й Ляваля. При помочи короля вони захочуть запровадити в краю сталу диктатуру, кажуть чутки.

ЧИСЛО ЖЕРТВ КЕМДЕНСЬКОГО ПОЖАРУ МОЖЕ ВИНЕСТИ 9 ОСІБ

КЕМДЕН (Ню Джерзі). — Досі стверджено, що від вибуху й пожару в хемічній фабриці підприємства „Р. М. Голинґсгед Ко." згинули дві особи. Одначе крім них 7 інших робітників і робітниць ще не вернулося домів і може й вони є між жертвами нещастя. Між цими, що пропали, вичислена Лавра Якубовська.

МОДИСТКА ШУКАЄ СТИЛЮ В РЕЛІҐІЙНІЙ СЕКТІ

Нюйорська модистка Салі Віктор придумала новий стиль капелюха для жінок. Взір на нього взяла від релігійної секти мормонів, що в поатках 19. століття переїхали із стейту Ню Йорк у стейт Юта і там заняли околицю Солт Лейк. Провідником секти був Брайєм Йонґ. Він мав багато жінок, що мусіли вбиратися однаково. Від цих жінок взяла пані Віктор взір капелюха, але змодернізувала його.

ЗЕДНУЄ ВИБОРЦІВ СПІВОМ.

Лі О'Даніел, кандидат Демократичної Партії на уряд говернора стейту Тексасу, що добився номінації гарним співом. У Тексасі номінація цею партією все одно, що вибір.

КОРАБЕЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПЛАТИТЬ КАРУ ЗА ПЕРЕПАЧКУВАННЯ ЧУЖИНЦІВ

Федеральний окружний суд у Ню Йорку наложив $4,000 кари на корабельну лінію Мур-МекКормик за перепачковування чужинців до Злучених Держав на своїх кораблях. Перепачкованих було 18 портуґальців і то на двох кораблях, а це пароплав Уруґвай та Бразіль, у 1939 р. Суд закинув корабельному підприємству не так злу волю, як недбальство у перешкодженні в пачкуванні. Адвокат компанії боронив клієнта тим, що пачкування допустилися моряки, що вже давніще були засуджені за пачкування чужинців по три роки вязниці. Але юнія моряків настоює, щоб корабельна лінія брала лише їх членів до праці і підприємство мусить з тим згодитися. Отже хоч директори не знали нічого про пачкування, то мусять платити кару за своїх робітників.

ВИКИДАЮТЬ З ДОПОМОГОВИХ РОБІТ ЗА КОМУНІЗМ

НЮ ЙОРК. — Адміністрація Допомогових Робіт викинула з роботи своїх шість робітників і розвела проти них слідство за те, що вони, мовляв, подали фальшиво, що вони не є комуністи.

ВИЛКІ ПРИГОТОВЛЯЄ ПРОМОВУ ПРО ПРИНЯТТЯ НОМІНАЦІЇ.

ЗНОВ УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В ЗАГРОЗІ

ЛОНДОН. — Хоч вістки про територіяльні пересунення на сході Европи і Балкані дуже заплутані і суперечні, проте вони не вгавають і кожний раз у політичних колах про них наново згадують. Тепер польський офіційний часопис, що виходить в Лондоні „Дзєннік Польскі", приносить статтю, на основі якої виходилоб, що українським землям, зокрема Холмщині і Лемківщині, грозить велика небезпека включення їх під Совєти. Цей „Дзєннік Польскі" не говорить, що це пересунення українських земель, а називає це „новим подідом Польщі". Він каже, що тепер ведуться переговори між Німеччиною і Совєтами, на основі яких Совєти дістануть у нагороду за добру поведінку на Балкані провінцію Холм, а також східню частину краківського ґубернаторства, яку, як відомо, творить Лемківщина. Беручи під увагу попередні вістки польських кол у Лондоні, які доносили, що Німеччина хоче віддати Совєтам цілу Польщу крім полуднєвої полоси Східньої і Західньої Галичини, ці вістки виглядають противорічні. Але вони не є неймовірні.

ВІДЛОЖЕННЯ НАПАДУ НА АНҐЛІЮ?

РИМ. — Вірджініо Ґайда, „голосник" Мусолінія, заявив, що не треба сподіватись якогось безпосереднього нападу на Анґлію, бо це досить небезпечна і ризиковна річ. Певнішим засобом вичерпання Анґлії буде це коли німецькі й італійські літаки далі бомбардуватимуть міста, фабрики і порти Анґлії, а також разом із субмаринами і моторовими лодками будуть затоплювати анґлійські кораблі, не допускаючи туди харчів і ріжних мінералів.

В Берліні подібну думку висказав часопис „Анґріф", кажучи, що не треба сподіватись легкої перемоги, лише довгої і завзятої боротьби. Німецькі офіційні кола запитані про думку на заяву Ґайди, відповідали, що кожний чоловік має право висказувати свою думку. Вони ні не заперечили цеї думки ні її не потвердили.

ПІДГОТОВКА ДО НАПАДУ.

ВІШІ. — В французьких колах говорять, що підготовка до нападу на Анґлію далі поступає повним ходом і той напад вже вкоротці таки розпічнеться, не звертаючи уваги на те, що говорить Вірджініо Ґайда. Його писання має за завдання сплантеличити анґлійців і ослабити їх чуйність. На просторі 75 миль, здовж французького побережжя, що сусідує з анґлійським побережжям й є розділене лише Анґлійським каналом німецькі військові власти насаджують хмару найріжнороднійших гармат. Деякі з них близько стрільні, інші середньо, а ще інші далеко стрільні. Ці гармати своїми обстрілами мають так „прочистити" Анґлійський Канал, що ні малий анґлійський пароплав не зможе в ньому удержатись. Опісля туди пустяться німецькі кораблі наладовані військом.

БЕРНО (Швайцарія). — В достовірних колах говорять, що німці вже в короткому часі розпічнуть напад на Анґлію. Вони підготовались на фронті довгім 800 миль, від Норвеґії до Еспанії. Тисячі літаків зібрано здовж цього фронту. Серед них є чимало італійських літаків.

ПАПА ПРО МИР.

ВАТИКАН. — Папа Римський сказав до тисячі зібраних осіб, що нема вигляду на мир. Бо „голубка мира" не має де висісти і де зірвати оливну галузку. Всюди трупи і кров. На мир треба ще довго ждати, казав Папа.

АНҐЛІЙЦІ ДУМАЮТЬ НАСТУПАТИ.

ЛОНДОН. — Анґлійський міністер Ліополд Еймери сказав у приладній промові, що Гітлер мусить поспішати зо своїм нападом на Анґлію, бо він знає, що Анґлія з черги сама готується до нападу на Німеччину, й плянує висаджения нової експедиційної армії на европейськім континенті. Еймери сказав, що до цього мусить прийти скорше, чи пізніще, бо самою оборонною тактикою Анґлія не переможе Гітлера.

Міністер Рональд Крос через радіо заявив, що анґлійці не мають чого боятись бомбардування своїх портів. Анґлійська фльота далі панує над морями. А що до портів, то деякі порти вже замкнені, зате відкриті інші порти, в догідніших місцях.

НІМЦІ КОНТРОЛЮЮТЬ РУМУНСЬКІ ЗБРОЇВНІ.

БУКАРЕШТ. — Опираючись на тім, що вони є спадкоємцями всякого майна, яке належало колись до Чехословаччини, німецькі представники в Румунії перебрали на користь Німеччини заряд найбільших румунських фабрик зброї.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holodays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число в суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ГАВАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

Друга Пан-американська конференція, що засідала через цілий тиждень у Гавані, на Кубі, закінчилася ухваленням певних спільних резолюцій. Відносяться вони до трьох справ: перше до можливости посягання якоїсь европейської держави по американські кольонії іншої держави; до економічної співпраці американських републик у кризі, викликаній війною в Европі; та до ворожої пропаґанди европейських держав в Америці. Хоча заява деяких делеґатів для важности вимагає ще ратифікації парляментом краю, все таки спільну заяву й з таким обмеженням можна вважати зовсім позитивним досягненням конференції.

Результат конференції в своїй суті це перемога політики Злучених Держав, бо 21 американські републики приняли властиво засаду американського президента Монрова, котра була провідною формулою політики Злучених Держав. На основі цеї засади американський уряд мав противитися дальшим поширенням посілостей европейських держав в Америці. Це тепер всі американські держави признали своєю засадою.

Перемога Злучених Держав тим більша, що згоди інших держав на засаду Монрова добилися Злучені Держави проти явної опозиції з боку Німеччини та її союзниць. З огляду на інтриґи проти конференції спільна ухвала американських републик являється виразом згоди й єдности, памятником нової тенденції в Америці, що досі була розбита через взаїмні ненависти, упередження й зависти.

Досягнення це стало можливим завдяки політиці толеранції й вирозуміння, яку веде уряд Злучених Держав. Кредит за це належиться президентові Рузвелтові й його секретареві стейту, Корделові Голові. Успіх конференції показує, що дух терпимости й вирозумілости приносить кращі плоди, як дух старшування й нахабности.

Прикладом такої уступчивости є признання кожній державі права підприняти такі кроки, які вона вважає за потрібне для охорони американського континенту, а потім подати про них рапорт комітетові, встановленому на основі ухвали конференції. Це правда, дає вільну руку Злученим Державам, але також кожній американській републиці.

Всі постанови конференції є немовби осторогою для Німеччини, щоби вона не посягала заґребущими руками по богацтва в Америці, бо стрінеться тут зо спільним спротивом американських републик. Очевидно, Німеччина буде ще далі старатися розбити єдність Америки, але такі заходи будуть мати тепер менші вигляди на успіх, як вони мали досі. Тепер загрожена німецькою силою американська република буде могти покластися на оборону всіх американських держав.

ЕВРОПЕЙСЬКА СИТУАЦІЯ І УКРАЇНСЬКЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Говорити про майбутність Европи по війні та про наше майбутнє місце поміж іншими націями властиво завчасно перед скінченням війни між Німечиною й Італією з одного та Анґлією з другого боку. Але не можна поминути без уваги й того, що контури майбутньої політичної структури Европи починають вже зазначуватися в плянах великодержав, що перемогли Францію. В основу цих плянів покладено засади, на яких збудовано Італію та Німеччину. А найвизначнішою подією по мілітарній поразці Франції є те, що й вона визнала засади національно - авторитарної держави. Це сталося зовсім не під впливом чи примусом побідних держав, які цею національною революцією навіть зовсім не одушевлені. Німецька і італійська преса висловлюють навіть сумнів, щоб справжня революція могла статися в такий короткий час і в таких незвичайнних обставинах, як окупація країни чужою армією. До тогож ця преса зазначує, що нова французька революція ані трохи не поліпшить умови миру для Франції. Отже цю революцію треба уважати зрозумілим відрухом обурення і протесту нації проти тих соціялістично-комуністичних елементів, які пхнули націю до війни без належного збройного приготування і допровадили її до небувалої поразки.

З огляду на те, що справжній провід соціялістично-комуністичних партій все перебував в Москві, є нова французька революція без сумніву рухом протимосковським, що може мати по війні деяке значіння. Для сучасної европейської ситуації, є в кождім разі характеристичним, що Европу поділено фактично на дві, різко розмежовані частини: національно-авторітарну, до якої належать всі три великодержави, та комуністичносоветську, що перебуває під владою Московщини. Засади, якими кермуються европейські великодержави і позбавлене кожної засади хижацтво мосвовського імперіялізму, безумовно ворожі. Але це на превеликий жаль ще зовсім не значить, що европейські великодержави плянують вже в найближчім часі, а в кождім разі по скінченні війни, СССР зліквідувати. Не мусить на жаль до цього обовязково попровадити й можливий союз Японії з Німеччиною та Італією, якого поновно жадають головні японські дневники. На перешкоді до безпосереднього зліквідовання СССР стоїть на жаль нескінчена війна проти Великобританії, а по цій війні може стояти на перешкоді до цього своєрідна европейська доктрина Монрова, яка відмовляє права державам зпоза европейського суходолу втручатися до европейських справ. Здійснення цеї доктрини уважають Німеччина та Італія одною з цілей війни проти Великобританії. Отже виринає небезпека, що для здійснення її ці великодержави будуть примушені терпіти дальше існувнаня СССР навіть в його сучасних межах. Про те, чи це буде можливим, доведеться говорити окремо.

Добрим і лихим знаком до вподоби можна уважати ту обставину, що німецькі та італійські політики не згадують ніодним словом не лише ролю, а навіть і саме існування СССР в новій Европі, коли разом зтим говорять про майбутнє становище малих держав. Найбільш виразно зазначив засади, на яких має бути збудовано нову Европу редактор берлінської „Берзенцайтунґ", Меґерле, якого уважається виразником поглядів німецького міністерсвта закордонних справ. Він гадає, що Европа замала, щоб бути поділеною на кілька ворожих таборів держав. Коли вона не хоче втратити своє місце в світі, вона повинна витворити широку господарську солідарність та змінити основно господарські відносини поміж поодинокими народами суходолу. Залежність Европи від інших континентів в поважних дільницях життя показалась для неї небезпечною. Малі держави мусять довіритися проводу і обороні великих. Держави осі мають оборонити зовнішній і внутрішній спокій Европи і мають досить збройних сил для цього без малих держав. Основою нового господарства має бути не капітал, а праця і вирібництво. Стільки редактор Меґерле.

Дальші пояснення відносно нової Европи дав відомий німецький пропаґандист расизму Альфред Розенберґ в своїм відчиті про майбутні завдання північної ґерманської раси, до якої він зачислює й Швецію та Норвеґію, зазначуючи, що Німеччина має їх боронити проти можливого нападу якоїсь іншої держави. В Італії расовою справою цікавляться природно тим менше, що, територіяльного розмежовання поміж італійським цісарством й Францією ще не переведено, і італійська преса зазначує на загал, що єдиним непорушним фактом є тепер одностайність поміж державами північно-південної осі, навколо якої має бути зосереджено інші держави европейського суходолу. З противного боку звертається справді увагу на можність поріжнення між ґерманською та романською расою, що обєднує три значніші держави католицької віри, Італію, Францію та Еспанію.

Для нас тим часом цікаво лише те, що ніодної з цих засад, расової, політичної чи господарської, неможна поєднати з дальшим існуванням СССР, який ані расової, ані національно- політичної, ані навіть орґанічної господарської єдности не творить. Коли до цього додати ще відому політичну тезу московського уряду — без нас, значить проти нас, то можна бути певним, що в новій Европі для СССР сталого місця не знайдеться. Можна мати також дуже поважний сумнів відносно того, чи зможе нова Европа виконати ті завдання, які ставлять собі тепер держави осі, коли ця Европа буде на два десятки міліонів населення та на сотки тисяч квадратових кільометрів меншою ніж була стара Европа. Зрештою, національна мобілізація держав ґерманської та романської культури, що відбулась протягом сучасної війни, може ще попровадити до такоїж мобілізації анґльо - саксонських держав. А це може мати значіння не лише для продовження війни, а й для миру, що буде узглянювати не лише внутрішні европейські відносини, а й відносини Европи до інших частин світу. При тім можемо сподіватися, що засади анґльо-саксонської раси будуть остількиж ворожі безпринциповости московського хижацтва, як і засади ґерманської чи романської раси.

(Кінець буде).

ЗДОБУТКИ МОСКОВСЬКОЇ ДИПЛЬОМАТІЇ

Ще ніколи московська большевицька дипльоматія не була в таких тріюмфах, як тепер. Навіть в часі найвищого свого апоґею, коли то СССР був принятий в Союз Народів 1934 р., не могла Москва похвалитися такими здобутками, що тепер.

Ще нема року від підписання пакту з Німеччиною, а Москва вже майже відзискала всі царські посілости, втрачені по 1917 р. Якщо деякі з них (Фінляндія) ще не в посіданні Сталіна, то вони (території) або ще підуть під московське ярмо, або Сталін компензує їх новими територіяльними здобутками (Зах. Україна), конкретніше Сх. Галичина та Буковина).

Підчас коли Німеччина занята підготовкою нападу на Анґлію, а німецько-советські відносини дальше прикриті густою сіткою тайни, Сталін сунеться все дальше й дальше в Европу.

Новий натиск на Фінляндію.

Передовсім, Москва дальше натискає на Фінляндію. Останньо московський уряд вимусив в на Фінляндії право вживати фінляндських залізниць для перевозу військових постачань до російської морської морської бази на Ганґо. Як відомо, підчас московсько-фінського „перемиря", москалі „виняли" її від Фінляндії для свого ужитку. Ця річ — цебто дозвіл на російський траспорт через фінляндську територію — це уступка принціпу, яка вже в найблищій будуччині принесе катастрофальні наслідки для Фінляндії. Тут цікаво додати, що цей новий аґресивний крок Москви не викликав найменшого відгуку в Берліні. Таксамо Фінляндія згодилася демілітаризувати відомі Алянтські острови, що були уфортифіковані підчас фінсько-московської війни. Кружляють поголоски в Швеції, що Москва домагається „совєтизації" Фінляндії на взір Литви, Латвії та Естонії...

Балкан — друга сфера зросту московських впливів.

Занявши українські провінції Басарабію та Буковину, Москва настільки притиснула Румунію, що цілий Балкан відразу став загроженим. Натурально, Москва йде тут дуже обережно, бо знає, що ні Італія ні Німеччина не погодяться на дальше посунення Москви. Так принайменше запевняють негусті комунікати з Берліна.

Росія, використовуючи це, що Німеччина має запутані руки на заході, розвела велику та енерґійну пропаґанду в Румунії, Болгарії та Югославії. В тих двох останніх державах москалі грають на відомій дудці пан-слявізму. Ця дипльоматична гра звернена яскраво проти Німеччини та Італії. Ці останні, згідно з деякими донесеннями, спротивляться зараз Росії, якщоб ця переступила Дунай чи Карпати. Коли ходить про Румунію, то вона в цілости протибольшевицька й проти-московська, й вона напевно волить німецьку „опіку" як Сталінську руку.

Болгари — це може найбільші пан-слявісти та останньо навіть про-советського наставлення, хоч сам уряд є куди більше на німецькій стороні плота, як на московській. Цей уряд пішов би всеціло в орбіту Німеччини, коли ця сказала Румунії віддати Добруджу.

Таке саме можна сказати й про Югославію, де нарід також загіпнотизований московською „величчю", але уряд лякається комунізму як смерти.

Якщо наші відомості коректні, то москалі в тих трьох державах стараються підготовити один бльок, звернений без сумніву проти Німеччини та Італії, а під проводом Москви.

Річ ясна, поїздки румунських, мадярських та словацьких лідерів до Німеччини та Італії — це протиділання московській дипльоматії. Тяжко сказати, до чого то все дійде, однак знаємо, що в 1914 зудар німецької та російської сфери впливів в Сербії, привели до московсько-німецької війни.

Новий пакт з Китаєм.

По замкненні відомої дороги, що зветься Бурма, одиноко вможливлювала довіз амуніції Китаєві з французького Індо-Китаю, московський уряд заключив торговельну умову з національним китайським урядом ґен. Чен-Кай-Шека. Дуже можливо, що останній пакт підписали китайці під натиском Анґлії, однак нема й двох слів, що він поставить Китай, що воює тепер з Японією, в більшу залежність від червоної Москви.

Американська нафта — Советам.

Ще більше враження в цілому світі викликав факт, що уряд Злучених Держав, проголосивши ембарґо на вивіз нафти до таких країв як Японія та Еспанія, — дав рівночасно спеціяльній американській комісії право вивозити цей товар до Росії. Дуже тяжко знати, чи є це тільки частина анґлійсько-російського пляну — ізолювати Німеччину та Італію, чи це також нові здобутки большевицької дипльоматії, тим разом у Вашинґтоні. Одним словом, теперішня війна в Европі та Африці аж підходить під бажання Петра Першого та його наслідника Сталіна, щоб при цій незгоді спекти московську печеню... І Сталін її пече на всіх можливих фронтах. Та інша річ, чи йому доведеться її їсти...

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

В. Г., Алентавн, Па. Як нас повідомив місцевий почтовий уряд, до тих країв, що їх від Польщі окупувала Німеччина, треба адресувати так, як давніше з додатком: GERMANY.

В. Ф.

ДОБРЕ ПРОДАВ

(Оповідання).

(3)

Никешук став призиратися одягам, порозвішуваним під дашком буди і каже:

— Я сам купив би. Отсей ґарнітур в кратки. Шіснацять ґульденів. То не дорого. Та я мою калитку забув дома. Тут в кишені маю тільки три срібні.

— Пусте. Позичу вам, бо я взяв гроші з собою.

— Я довгів ніколи не роблю — сказав Никешук, відвернувся і, лишивши Булюка на місці, пішов до шинку під короною. В закопченій комнаті, в клубах диму сидів гандляр худоби Вольф і ще дехто. Никешук не присівся до Вольфа, будьто би не того сюди прийшов, щоби і зійтися з гандлярем. Сів при сусіднім столі.

— Ну? Як там інтерес? — спитав його Вольф.

Дякую, — відповів Никешук і замовив собі обід, до того склянку пива.

— Я мав охоту купити ваші стракачі, — сказав Вольф, — та це забагато, що зажадав ваш наймит.

— Щож він заправив? Може більше, як те, що я йому сказав жадати?

— Від мене зажадав сімсот ґульденів.

— І ви кажете, що це забагато? Як для вас забагато, то очивидно, що торгу не добємо.

Вольф присівся до Никешука. Якийсь час балакали про всяку всячину. Никешук ждав, чи не прийде наймит сказати, що воли вже продані, або чи не пришле якого купця. Та ні наймит не приходив, ні купець. Вже була друга година, Никешук вже пив третє пиво. До шинку приходило щораз більше людей, тільки ніхто такий, що хотів би купити воли Никешука. Вольф позіхнув і каже:

— Заграймо дурня, щоби час пройшов скорше. Я вже не маю охоти на торговицю. Нині там нічо цікавого.

— Добре, заграймо, — сказав Никешук і ще два з сусіднього стола.

Шинкар приніс карти і зачали грати в чвірку. Грали пів години. Никешук виграв шістьдесять і пять крайцарів.

— То скучна гра, — сказав Вольф.

Шинкар, що стояв коло них, усміхнувся і каже:

— Там, в задній комнаті можна би заграти трошки двацять і один.

— Для мене це небезпечна гра, і з собою не маю грошей! — сказав Никешук.

— Хіба ви коли програєте? — спитав його Вольф. — Ви все мусите виграти. Нині хто виграв, як не ви?

— Овва! То мені велика виграна. Шістьдесять і пять крайцарів!

— Бо то така пуста гра. Не дурно зветься дурак.

Никешука не треба було довго намовляти. Пішли до замкненої на ключ комнати. Никешук вигравав. Одного, два, три, сім ґульденів вже загорнув з вдоволенням. Та потому щастя обернулося. Всю виграну програв. Став програвати й ті невеликі гроші, які взяв був з собою до міста. Піт виступив йому на чоло, бо виймив останні гроші. Якийсь час знов ішло йому добре. Став ризикувати і нараз програв сто ґульденів. Годинник на стіні вибив четверту.

— Я мушу ще раз на торговицю, — сказав Вольф. Закінчім гру. Мені належиться від вас...

— Я вже не маю грошей, — сказав Никешук.

— Ви грошей не мали і грали?

— Я забув дома.

— Так міг би кожний сказати.

— Бігме! Мусите заждати аж продам воли. Або граймо далі.

— Який мені інтерес грати з вами, коли ви не годні заплатити того, що вже програли?

— Кажу вам, на торзі маю воли.

— Я вам щось скажу: дайте мені ті воли за пятьсот ґульденів.

— Чи ви вдуріли, чи мої вуха зле чують?

— А ви скільки хочете? Тільки не жартуйте. Кажіть так, щоби мож було купити.

— Вісімсот ґульденів!

— Я ще не збожеволів...

— То сімсот і пятьдесять.

— Або пятьсот і пятьдесять, або зараз заплатіть те, що завинили мені!

— Дайте ще пятьдесять. Мені й так лишиться тільки пятьсот.

— Про мене, — сказав Вольф врадуваний.

Ту виграну сотку він вже відтягнув був, кажучи свою ціну. Никищук не похопився і дав ще дешевше.

Вольф поклав на столі пятьсот ґульденів. Никешук заплатив за це, що зїв і випив, гроші сховав. Оба пішли на торговицю і Вольф забрав воли.

Наймит спекавшися волів, мав охоту заглянути до якого шинку, бо Вольф дав йому „на пиво". Коли спитав свого господаря, чи вільно відійти на годину, цей відповів:

— Можеш іти. Я й так ще мушу дещо полагодити.

Никешук пішов купити собі той, на його думку, прегарний краткований одяг. Одягу вже не було. Купець сказав, що перед хвилинкою хтось інший купив. Сердитий купив інший і пішов шукати наймита, щоби заніс йому до хати. Не знайшов його. Кленучи, взяв пакет під паху і пустився до хати.

Дорога з міста до села була проста, простісенька. Ішла трохи під гору. Никешук дивиться, а там, ген далеко, вже майже під самим селом, неначе його воли. Ті воли, що ще перед хвилею були його, та так дешево купив їх жид Вольф.

— То таки мої воли, — сказав собі, придивившися ближче. — Жене їх... що це до дідька?... Жене їх мій наймит.

Никешук став кричати, кликати наймита. Наймит не чув, бо було задалеко. Крім того він взагалі недочував. Никешук став бігти та не здігнав. Лиш задихався сильно, бо то було під гору. Воли і погонич зчезли з очей Никешука.

Прийшов Никешук до села і йде попри обійстя Булюка, бо воно було по дорозі. З воріт Булюка вийшов наймит Никешука. Саме той, що ішов за проданими волами.

— Ти що тут робив? — спитав його Никешук.

— Булюк купив від Вольфа ваші воли за сімсот ґульденів і дав мені ґульдена, щоби я їх загнав до нього, — сказав наймит.

— Першого можеш спакувати своє шмаття! — крикнув Никешук сердито.

А наймит погадав собі:

Мій господар випив одну чарку забагато...

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ.

Майно старших членів	$5,233,236.00
Невиплачені посмертні запомоги	9,915.67
Майно старших членів У. Н. С. остається	$5,243,320.33
Майно Молодечого Департаменту	470,890.31
Готівка на контрольованих організ. реальностях	8,279.12
Майно старших членів і мол. департаменту	$5,722,489.76
Фонд Сиротинця-Захисту	37,766.66
Фонд бл. п. Семена Ядловського	2,666.57
Загальне майно У.Н.С. з кінцем 30. червня 1940	$5,762,922.99

Згідно з банковими книжечками і банковими виказами готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк, зазначений зіркою, це банк заморожений.

Готівка У. Н. Союзу, старих і нових родів обезпечення, знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду	Сума:	Разом:
Peoples Trust Co.	Shamokin, Pa.	558	Sav. Dept.	Mortuary Fd.	$ 4,739.46	$ 4,739.46
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	182,746	Sav. Dept.	Adm. Fd.	3,210.71	
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	202,352	Sav. Dept.	Adm. Fd.	2,749.08	5,979.79
First National Bank	Jersey City, N. J.	656	Sav. Dept.	Indg. Fr.	1,108.42	
First National Bank	Jersey City, N. J.		Real Estate Dept.		69,225.50	70,333.92
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	12,960.48	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acct.		15,969.23	28,929.71
Trust Co. of New Jersey	Jersey City, N. J.	16,279	Sav. Dept.	Mort. Fd.	837.82	837.82
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	8,671.86	8,671.86
Elizabethport Banking Co.	Elizabeth, N. J.	16,091	Sav. Dept.	Mort. Fd.	1,985.03	1,985.03
Germania Mut. Saving	Elizabeth, N. J.	1,564	Sav. Dept.	Mort. Fd.	14,273.01	14,273.01
National State Bank	Elizabeth, N. J.	6,482	Sav. Dept.	Reserve Fd.	979.24	979.24
Central Home Trust Co.	Elizabeth, N. J.	5,899	Sav. Dept.	Mort. Fd.	1,955.67	1,955.67
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	National Fd.	5,173.84	5,173.84
Fidelity Union Trust Co.	Newark, N. J.	105,713	Sav. Dept.	Mort. Fd.	2,049.79	2,049.79
Howard Sav. Institution	Newark, N. J.	547638	Sav. Dept.	Conven. Fd.	3,179.57	3,179.57
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	238,844.15	
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Dividend No. 4	7,629.03	246,473.18
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Adm. Fd.	98,736.28	
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Indg. Fd.	11,024.04	109,760.32
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Orphan's Fd.	5,273.07	5,273.07
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	20,600	Sav. Dept.	Adm. Fd.	7,512.71	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Concord Fd.	4,477.46	11,990.17
Guaranty Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	201,751.35	201,751.35
Bankers Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	177,379.61	177,379.61
Royal Bank of Canada	Toronto, Ont., Can.		Check Acc't		783.59	783.59
				Total	$902,480.00	$902,480.00

Готівка молодечого департаменту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду	Сума:	Разом:
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	3,730	Sav. Dept.	Mort. Fd.	$ 1,768.41	
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	10,474	Sav. Dept.	Mort. Fd.	963.94	$ 2,732.35
Harmonia Mutual Sav. Ass'n	Elizabeth, N. J.	21,446	Sav. Dept.	Adm. Fd.	24,681.59	24,681.59
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	4,819.66	4,819.66
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	18,336	Sav. Dept.	Adm. Fd.	4,036.90	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	1,310.17	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't		3,340.70	8,687.77
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	13,545.21	13,545.21
First National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't		6,297.97	6,297.97
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't		280.28	280.28
Guaranty Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't		2,108.32	2,108.32
Royal Bank of Canada	Toronto, Ont., Can.		Check Acc't		417.83	417.83
				Total	$63,570.98	$63,570.98

Готівка Сиротинця-захисту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
U. S. Saving Bank of Newark, N. J.	Newark, N. J.	140.488	Sav. Dept.	6,628.66	6,628.66
Nat'l Newark & Essex Banking Co.	Newark, N. J.	20,360	Sav. Dept.	3,594.12	
Nat'l Newark & Essex Banking Co.	Newark, N. J.		Check Acc't	3,663.88	7,258.00
			Total	$13,886.66	$13,886.66

Фонд ім. С. Ядловського ульокований:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	5,279	Sav. Dept.	$2,666.57	$2,666.57

Готівка від контрольованих реальностей, на яких У. Н. Союз має морґеджові інвестиції:

First National Bank	Jersey City, N. J.	Check Acc't	Adult	7,704.12	
First National Bank	Jersey City, N. J.	Check Acc't	Juv. Dept.	575.00	8,279.12
			Total	$8,279.12	$8,279.12

ЗАВВАГИ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ:

1. Відсотки від морґеджів, що мали бути, а не були заплачені перед 30-тим червнем виносять $5,440.46
2. Пятьдесять відділів У. Н. Союзу спізнилися з посилкою місячних вкладок за червень 1940, а сім відділів не прислали залеглостей до молодечого департаменту разом 4,296.35
3. Реальности У. Н. Союзу в минулому півроці виказали добрий дохід, одначе 3 реальности виказали втрату у висоті 571.77
4. Українська Пресова і Книжкова Спілка довгує рент за місяць червень 800.00
5. Українська Пресова і Книжкова Спілка довгує за продані книжки з книгарні У. Н. Союзу 143.74

По переведенні основної контролі майна, діловодства і організаційного життя У. Н. Союзу за перший півріk 1940 року, Головна Контрольна Комісія стверджує, що знайшла все вище наведене в належному порядку. Контролю переведено в днях 22—28 липня 1940.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ У. Н. СОЮЗУ:

Д. Капітула, предсідник; **д-р А. Т. Кібзей**, заст. предс.; **адв. О. Е. Малицький**, секр.

інж. С. Куропась і **адв. Р. Смук**, члени комісії.

Я. Гашек.

ЗУБИ

На одній з найрухливіших вулиць стрінулися одного вечора, коли був найбільший рух, два прохожі, симпатичні з вигляду, гладко виголені. Коли були вже на пядь один від одного, сказав цей у сивому циліндрі тому, що був у мягкому капелюсі:

— Перепрошую, чи не мав я вже честь говорити з вами?

— Ні, я вас, мій пане, не знаю, — відповів цей у мягкому капелюсі.

— Дивно, — сказав той другий доволі голосно, щоби прохожі чули його. — Отже ви впевняєте, що ми ще ніколи не бачилися?

— Ніколи, — відповів перший здивовано.

— Коли так, то дозвольте спитати вас одно: Чому в такому випадку так дивно дивилися на мене?

При цих словах уже стали довкола них збиратися люди.

— Ці панове свідками, що я не дивився на вас.

— Ви, пане, дивилися на мене, — сказав перший дуже голосно. — Коли ви джентельмен, відповіджте, чому ви так дивилися на мене.

— Я вас, пане, не знаю, ваше питання вважаю не на місці та...

— Будь ласка докінчити, що значить це „та".

— Перериваю розмову — відповів другий спокійно й відвернувся до тих, що стояли й чимраз більше стали цікавитися тій словній перепалці. — Панове потвердять, що я не казав нічого злого.

— Коли так, то ви хотіли сказати! Чи так, панове? — спитав перший схвильовано.

— Не думаю відповідати на це питання, бо...

— Що значить „бо"? — перебив йому добродій у сивому циліндрі. — Ви хотіли сказати: „Бо не думаю довше з вами сперечатися".

— Того я не сказав — відповів добродій у мягкому капелюсі — а всеж...

— Що ви розумієте під тим „а всеж"?

— Нічого, мій пане.

— Слова „мій пане" ви вимовили із спеціяльним наголосом.

— Не знаю.

— Отже, не доскулюйте більше мені вашою присутністю.

— Стояти можу де мені подобається, хоч...

— Словом „хоч" хотіли ви мене, пане, образити, — сказав добродій у сивому циліндрі.

Число глядачів сильно зросло.

— Вас образити? — відповів спокійно другий. — І на думку не приходило мені.

— Що ви тим хочете сказати?

— Нічого, лише...

— Що хочете сказати словом „лише"?

— Словом „лише" хотів я сказати, пане, що ви осел.

— Дайте йому раз поза вуха! — озвався хтось із юрби.

— Застрільте його! — крикнув якийсь дуже запальчивий.

Пан у сивому циліндрі після тих слів поклав капелюх на землю та засукав рукави.

— Ви за це заплатите, пане! — сказав.

— Побробуйте лише вдарити, я щераз кажу, що ви осел.

— Добре! — скрикнув перший. — Чи ви знаєте, що я за це вибю вам зуби?

— Попробуйте! — сказав другий.

— І попробую, сказав перший та вдарив пана в мягкому капелюсі так сильно в лице, що той впав на землю.

Счинився страшний галас, усі кинулися на нахабного напасника, щоби його добре покарати. Та тамтой переможений вже піднявся, станув напроти противника, щоби його боронити та сказав спокійно:

— Пані й панове, дивіться на мої зуби, ніодин не вилетів.

При тому показав усім, що стояли довкола, свої ясно-білі зуби.

— Джентельмени, слухайте, та затямте собі добре! Я маю штучні зуби. Фірма Мартенс і компанія робить зуби, що ніколи не знищаться та найкраще заступлять правдиві зуби.

На це перший пан узяв другого під руку й оба викликнули в один голос.

— Поручаємо вам фірму Мартенс і Ко., для виробу штучних зубів.

Потім закурили папіроски та спокійно відійшли.

До того дня оба службовики фірми Мартенс і Ко., були добрі приятелі. Та як після цієї пригоди відійшли до гостинниці покріпитися, посперечалися за якісь гроші.

— Віліяме, — сказав другий — ось маєш три доляри.

— Я маю дістати ще два Джане, — сказав Віліям. — Ти знаєш, що нам Мартенс і Ко., платять по пять долярів денно.

— То правда, — відповів Джан — одначе ти винен мені від учора два доляри.

— Я нічого не знаю — сказав Віліям.

— Віліяме, — сказав Джан нервово — чи ти вже забув, що ти собі їх від мене позичив, заки ще впився?

— Я не був пяний, — боронився Віліям. — То ти був пяний.

— Добре, — сказав Джан. — Ти був тверезий і не позичав собі їх у мене. — Ти попросту взяв собі їх у мене.

— То правда, та я взяв собі лише мої гроші, бо позавчора ти витягнув мені з кишені цигарницю, що варта була два доляри.

— Пане Віліяме, ви брехун!

— Пане Джане, ви злодій!

У гостинниці почувся дивний відголос, який Віліям пояснив такими словами:

— Пане, за те, що ви вдарили мене в лице, ми порахуємося!

І службовики фірми Мартенс і Ко., розійшлися в гніві.

— Мої панове, сказав пан Мартенс на другий день, як бувші приятелі прийшли до фірми. — Наш приятель, пан Ворен, був захоплений, так, можна сказати, реклямовим представленням, яке ви вчора вечором на Фифт Евеню так знаменито відіграли. Ви незвичайно природно грали, тому вам висловлюємо признання, вам, пане Джане, як і вам, пане Віліяме. Нині вечором дасьте нашу реклямову виставу в семій годині на Сикст Евеню. Грайте природно, наскільки це можливо. Я вже говорив із директором поліції, то він обіцяв мені, що не буде робити ніяких трудноців, бо не вважає того противним законові.

Пан Віліям у сивому циліндрі, відійшов після того зі словами:

— Будьте певні, пане Мартенс, що гратиму нашу реклямову суперечку якнайприродніще.

І так сталося, що в семій годині на шестій евні зустрівся пан Віліям у сивому циліндрі та пан Джан у мягкому капелюсі. Пан Ворен, приятель пана Мартенса, був іще більше захоплений, ніж учора, бо Віліям зумів своїм голосом вдавати справжнє схвилювання.

Преставлення йшло зовсім природно.

— Ви хочете певно сказати, що не маєте наміру сперечатися зі мною, — сказав Віліям Джанові, навязуючи до відомого вже нам речення: „Відмовляю дати відповідь на це питання, бо..."

— Я цього не сказав, — відповів Джан — одначе...

— Що думаєте під тим „одначе"?

— Нічого, пане!

— Слово „пане" ви вимовили із спеціяльним наголовком!

— Не знаю.

— Коли так, то не наприкрюйтеся мені більше вашою присутністю.

— Я можу стояти, де мені сподобається, хоч...

— Словом „хоч" ви хотіли мене, добродію, образити!

— Вас образити! Мені це й на думку не приходило.

— Що ви хонете сказати цими словами?

— Нічого, лише...

— Знаменито, — викликнув пан Ворен, приятель фірми Мартенс і Ко., ззаду з юрби, що зібралася довкола тих двох люде, що сперечалися.

— Словом „лише", — відповів Джан я хотів сказати, що ви, пане, осел!

— Знаменито! — крикнув знову пан Ворен, бо Віліям став засукувати рукави ще завзятіше ніж учора.

— За це, ви заплатите, пане! — сказав Віліям Джанові.

— Попробуйте лише вдарити мене, —відповів Джан. — Я повторяю, що ви осел іще раз.

— Добре, — скрикнув Віліям і кинувся на Джана, кинув його на землю та став валити його куди попало, приговорюючи:

— Це тобі за це, що ти мені вчора дав у лице, ти злодію!

— Рятуйте, — сказав пан Ворен полісменові на вухо, що також придивлявся цьому. — Прошу вас, інтервенюйте!

— Не треба, це лише для реклями вони бються так! — відповів полісмен і всміхнувся.

На другий день у часописах можна було прочитати таку оповістку: „Підписана поліційна дирекція забороняє на будуче уладжувати реклямові представлення, бо підчас одного такого представлення, як це ствердив лікар, п. Джана, занятого в фірмі Мартенс і Ко., потурбував тяжко п. Віліям, занятий у тій самій фірмі, а при тому знищив зовсім штучну щоку панові Джанові.

Кожна одна особа на 10 в Злучених Державах має якісь недостачі в мові або анормальність голосу.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand Street, Jersey City, N. J

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
261 Madison St., Wilkes-Barre, Pa

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЕВИЧ,
344 Becks Run Road, Pittsburgh, Pa

ГОЛОВНИЙ РЕКОРД. СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ҐАЛИЧИН,
81-83 Grand Street, Jersey City, N. J

ГОЛОВНИЙ ФІНАНС. СЕКРЕТАР І КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand Street, Jersey City, N. J

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:
ДМИТРО КАПІТУЛА,
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa
Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЙ,
11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich
ОМАР Е. МАЛИЦЬКИЙ,
8214 Snow Road, Cleveland, Ohio
СТЕПАН КУРОПАСЬ,
4041 W. Kamerling Ave., Chicago, Ill.
РОМАН СМУК,
1515 Esters Ave., Chicago, Ill

ГОЛОВНІ РАДНІ:
ТАРАС ШПІКУЛА,
1409 N. Lawler Ave. Chicago, Ill.
МИКОЛА ДАВИСКИБА,
41 Rosewood St., Mattapan, Mass
АНТІН ШУМЕЙКО,
1972 Ostwood Ter., Union, N. J
ІЛЛЯ ГУЗАР,
41-43 E. 7th Street, New York City.
СТЕФАН СЛОБОДЯН,
4323 N. 16th St., Philadelphia, Pa
ОНУФРІЙ ЗАПОТОЧНИЙ,
1446 Dorothy St., Scranton, Pa
ВОЛОДИМИР ДІДИК,
5035 Daniels Detroit, Mich
ІВАН ПІГУЛЯК,
143 Whittier Ave., Syracuse, N. Y
ЮЛІЯ БАВОЛЯК,
74 S. Tamaqua St., McAdoo, Pa
СТЕФАНІЯ ПАЛІВОДА,
2444 W. 5th St., Cleveland, Ohio

Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власнім домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

Почтова адреса У. Н. Союзу:
P. O. Box 76, Jersey City, N. J
Telephone: Bergen 4-1016.

БЕЗКРОХМАЛЬНІ БАРАБОЛІ

Чого вже на світі не винаходять! Є бджоли, що не мають жала; їх недавно виплекали. Є худоба, що не має рогів, яка одначе нічого не має спільного з безрогами. Є кропива, що не пече. Є й американські тхорі (сконки), що не скроплюють ворога вонючою „перфумою", бо піддано їх операції. Чомуж не мали би бути і бараболі без крохмалю, такі пожадані для тих, що хотіли би схуднути, а не потовстіти. Такі бараболі, як пише „Торонто Стар", випродукував Джордж Чізголм, агроном-огордник. Назвав їх „топейто", бо нова городина є вислідом схрещення помідорів (томейто) і бараболь (потейто). Де „топейтос" виростають з коріння (бувльв) ростин, подібно як і звичайні бараболі, одначе їхні корчоваті горішні била родять помідори. Аналіза „топейтос" виказала, що вони цілковито не мають в собі крохмалю, і це власне може зробити їх улюбленою стравою тих, що не бажають товстіти.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ

ВІД 1. СІЧНЯ 1940 ДО 30. ЧЕРВНЯ 1940 Р.

ЗВІТ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

від 1. січня до 30. червня 1940 р.

З початком січня 1940 р. було повнолітніх членів	26,461
За час 6 місяців: принято нових членів	1,603
принято наново	543
принято з переступними листами	164
принято з інших кляс	85
принято зо старого роду обезпеч.	8
Разом	28,864
За час 6 місяців: суспендовано	919
відійшли з переступними листами	164
відійшли до інших кляс	85
відійшли до нового роду обезпеч.	8
відійшли зо зворотом в готівці	79
відійшли на безплатне продовження	12
відійшли на виплачене обезпечення	1
померли	130
Разом	1,398

Віднявши 1,398 від 28,864 дістанемо загальне число повнолітніх членів з кінцем червня 1940 р. — 27,466

За перших 6 місяців 1940 р. У. Н. Союз збільшився в повнолітніх членах на — 1,005

Повнолітні члени були обезпечені в таких клясах:

З кінцем червня 1940 р. було членів у старім роді	362
В обезпеченні, платнім по смерти, з вкладками до 70 року життя	841
В обезпеченні, платнім по смерти, з вкладками впродовж 20 років	3,932
В обезпеченні, платнім за життя, з вкладками впродовж 20 років	2,104
В новім обезпеченні на ціле життя для нових членів	6,281
В новім обезпеченні на ціле життя для старих членів	13,946
Разом	27,466

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ У. Н. СОЮЗУ.

З початком січня 1940 р. було всіх дітей членів	8,897
За час 6 місяців: принято нових дітей членів	1,078
принято наново	141
принято з переступними листами	63
принято з інших кляс	23
Разом	10,202
За час 6 місяців: суспендовано	464
відійшли з переступними листами	61
відійшли до повнолітніх членів	219
відійшли до інших кляс	23
відійшли на безплатне продовження	3
відійшли зо зворотом у готівці	21
відійшли на виплачене обезпечення	2
померли	6
Разом	799

Віднявши 799 від 10,202 дістанемо загальне число дітей членів з кінцем червня 1940 р. — 9,403

За перших 6 місяців 1940 р. У. Н. Союз зріс у молодечім департаменті на — 506

Діти були обезпечені в таких клясах:

У клясі 1. молодечого департаменту є членів	6,076
У клясі 2. молодечого департаменту є членів	1,773
У клясі 3. молодечого департаменту є членів	1,554
Разом	9,403

Отже У. Н. Союз за перших 6 місяців 1940 р. зріс у членстві разом на 1,511 повнолітніх членів і дітей.

ЗВІТ КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО ФІНАНСОВОГО СЕКРЕТАРЯ-КАСІЄРА ВІД 1-го СІЧНЯ ДО 30-го ЧЕРВНЯ 1940 Р. — ПОВНОЛІТНІ ЧЛЕНИ.

П Р И Х О Д И:

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від морґеджів	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чинш від реальност.	Сирітські частини	Звороти до нар. фонду стип. і т.п.	Звороти резерви і з мол. деп.	Звороти податків, асек. і т.п.	Друкарня, книгарня і "Notes"	Сплати морґеджів	Продаж і Сплати бондів	Сплати позичок	Реальности	Фонд Згоди Братств	РАЗОМ
Січень	62,507.22	9,327.12	3,448.28	458.76	285.25	5,151.00	12,421.00	204.81	36.05	253.00		84.21	2,314.66	239,062.50	1,997.64			337,551.50
Лютий	55,564.33	3,791.25	2,354.99	431.28			12,777.50	362.46	15.00			52.50	1,054.40		1,775.08			78,178.79
Березень	55,598.70	3,421.25	8,123.64	594.62			12,504.25	600.00	45.00	873.00		101.00	8,181.23		2,251.58		109.18	92,403.45
Квітень	52,270.01	5,562.50	3,237.52	428.26			11,913.90	1,806.30	100.00		5.24	117.41	4,558.36	164,187.50	2,742.27			246,929.27
Травень	55,849.05	3,962.91	2,226.13	592.15			12,512.00	120.00	62.04	4,264.49	1.50	50.00	15,709.63		29,945.56		187.53	125,482.99
Червень	53,154.95	5,184.57	6,923.57	404.08			12,224.84			7,133.03	116.16	50.00	10,969.10		1,105.69		86	97,266.85
Разом	334,944.26	31,249.60	26,314.13	2,909.15	285.25	5,151.00	74,353.49	3,093.57	258.09	12,523.52	122.90	455.12	42,787.38	403,250.00	39,817.82		297.57	977,812.85

Р О З Х О Д И:

	Посмертний фонд	Адміністр. фонд	Резервовий фонд	Конвенц. фонд	Запомог. фонд	Народний фонд	Сирітський фонд	Фонд Згоди Братств	Морґеджі	Бонди	Реальности	Позички	Друкарня і книгарня	Notes	Інші розходи	Contingent Fund		РАЗОМ
Січень	13,905.07	13,896.61			1,808.74		1,229.09	516.40	10.93	10,325.00		3,063.32						44.755.16
Лютий	30,289.12	8,295.24		35.00	2,255.35		2,838.14	407.38	36.50	103,498.85		4,026.64	1,642.00					153,324.22
Березень	31,582.51	17,556.69			2,611.45		1,856.65	462.51	3,084.00	26,062.50		5,319.18						88,535.4[illegible]
Квітень	79,852.79	16,173.57			2,450.97	3,155.00	1,523.99	489.96	150.00	42,636.25		3,417.15	86.00					149,935.6[illegible]
Травень	65,736.89	10,275.22	234.40		2,039.39	500.00	2,039.39	439.17		40,912.50		3,070.18	161.82					125,408.96
Червень	19,949.77	12,707.74			2,326.42	250.00	8,517.25	542.98		111,806.25		3,159.11						159,259.53
Разом	241,316.15	78,905.07	234.40	35.00	13,492.32	3,905.00	18,004.52	2,858.40	3,281.43	335,241.35		22,055.58	1,889.82					721,219.04

Пояснення до рубрик у розходах.

В першій рубриці загальна сума розходів за шість місяців 1940 року в посмертному фонді виносить — $241 316.15

На цю суму склались ось такі позиції:

Виплачено посмертних запомог	$101,317.83
Дивіденда членам	52,163.80
Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях	47,063.06
Грошеві звороти (кеш сурендер)	33,002.22
Процент на закуплених бондах	1,736.79
Перенесена резерва зо старого до нових родів обезпечення	1,293.00
Перенос відсотків від інвестиций	3,863.09
Втрата на морґеджу (F.H.A.)	345.68
Втрата на бондах	406.25
Втрата на позичках	113.12
Зворот процентів від позичок	11.31
Разом	$241,316.15

В пятій рубриці в запомоговім фонді загальна сума розходів виносить — $ 13,492.32

На цю суму склались ось такі позиції:

Запомоги для членів	$ 13,172.00
Податок, вода, паливо, світло й інші виплати на реальностях	218.65
Процент на закуплених бондах	101.67
Разом	$13,492.32

В семій рубриці в сирітськім фонді загальна сума розходів виносить — $ 18,004.52

На цю суму склались ось такі позиції:

Посмертні виплати спадкоемцям (сирітські часті)	6,648.47
Процент для спадкоємців	1,330.58
Перенесення з сирітського фонду до адміністраційного фонду осталої надвишки відсотків	7,133.03
Податок, вода, паливо й інші виплати на реальностях	2,686.60
Процент на закуплених бондах	175.84
Кошти правні при виплаті сирітських запомог	30.00
Разом	$18,004.52

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем грудня 1939 року остала	$ 645,886.19
Прихід за час від 1. січня до 30. червня 1940 р.	977,812.85
Разом	$1,623,699.04
Розхід за час від 1. січня до 30. червня 1940 р.	721,219.04
Готівка з кінцем 30. червня 1940 року остається	$ 902,480.00

БІЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 902,480.00
Морґеджі	1,347,754.15
Бонди	1,363,062.28
Реальности	1,055,951.59
Позички	562,480.89
Друкарня і книгарня	18,107.09
Ноти	3,400.00
Разом	$5,253,236.00

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$4,514,122.69
Адміністраційний фонд	172,130.21
Запомоговий фонд	80,826.13
Народний фонд	5,216.84
Конвенційний фонд	44,840.84
Contingent Fund for Protection of Inv. & Mort.	152,370.00
Фонд Згоди Братств	37,356.54
Посмертний фонд старого роду обезпечення	69,708.94
Резервовий фонд	12,225.32
Сирітський фонд	164,438.49
Разом	$5,253,236.00

ЗВІТ З КОНТРОЛІ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. С. ВІД 1. СІЧНА ДО 30. ЧЕРВНЯ 1940 Р.

П Р И Х О Д И

	З місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від морґеджів	Чинш від реальностей	Процент з банків	Процент від позичок	Заробок на бондах	Звороти	Сплати морґеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати позичок	Реальності	РАЗОМ
Січень	2,846.95	145.00	253,04	751.00	382.63				115.75				4,494.37
Лютий	2,656.47	631.25	1,314.96	754.00					625.00				5,981.68
Березень	2,805.55	732.50	549.46	752.00					627.65				5,467.16
Квітень	2,634.76		272.14	785.00					143.25				3,835.15
Травень	2,977.25	315.42	860.57	785.00					155.02				5,093.26
Червень	2,704.97	1,248.29	441.77	785.00					634.18				5,814.21
Разом	16,625.95	3,072.46	3,691.94	4,612.00	382.63				2,300.85				30,685.83

Р О З Х О Д И

	Виплати посмерт. запомог	Грошеві звороти	Платня помічних сил	Соціальне обезпеч. робітників	Ukrainian Weekly	Праці, друки, відзнаки і т. п.	Видатки канцеляр. почта і т.п.	Видатки на реальності	Нагороди, лікарі і т. п.	Актюар і т. п.	Перенос за літи до У.Н.С.	Дивіденда	Процент на бондах і морґедж.	Інші звороти	Обниження вартости стаків	Інвестиції в морґеджах	Інвестиції в бондах	Позички	Реальності	РАЗОМ
Січень		90.15	331.82	13.03	475.00	65.78	25.00	233.18	7.92											1,241.88
Лютий	350.00	30.02	368.46		475.00	142.46	25.00	653.71												2,044.65
Березень		26.30	440.37		475.00	84.28	25.00	343.28	1.00											1,395.23
Квітень	286.00	195.40	333.26	76.71	475.00	222.84	25.25	232.91	12.98	225.00				12						2,085.47
Травень	10.00	55.82	411.52		475.00	75.79	25.00	653.00		70.00		1,922.00					10,275.00			13,973.13
Червень		125.73	336.18		475.00	53.04	25.00	127.06	6.00			32.50	112.78				10,250.00			11,543.29
Разом	646.00	523.42	2,221.61	89.74	2,850.00	644.19	150.25	2,243.14	27.90	295.00		1,954.50	112.78	12			20,525.00			32,283.65

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ.

Готівка з кінцем грудня 1939 року остала	$65,168.80
Прихід за час від 1. січня до 30. червня 1940 року	30,685.83
Разом	$95,854.63
Розхід за час від 1. січня до 30. червня 1940 року	32,283.65
Готівка з кінцем 30. червня 1940 року остається	$63,570.98

БІЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 63,570.98
Морґеджі	150,678.65
Бонди	201,703.76
Реальности	54,750.92
Позички	186.00
Разом	$470,890.31

Стан довжний:

Посмертний фонд	$372,980.97
Адміністраційний фонд	97,909.34
Разом	$470,890.31

Звіт виплат посмертних запомог за 6-місяців 1940 року.

	Померло членів	Сума обезпечення	Виплачено посмертних запомог на суму
Січень	19	$13,845.00	$ 6,545.00
Лютий	24	20,000.00	15,091.18
Березень	31	24,750.00	23,000.00
Квітень	22	19,362.00	23,637.00
Травень	22	18,000.00	18,775.00
Червень	12	10,690.65	14,269.65
Разом	130	$106,647.65	$101,317.83

ЗІСТАВЛЕННЯ.

З кінцем 1939 року осталося 9 невиплачених запомог на суму	$ 4,585.85
За 6 місяців 1940 року померло 130 членів обезпечених	106,647.65
Разом	$111,233.50
За 6 місяців 1940 року виплачено 122 запомоги на суму	101,317.83
З кінцем червня 1940 року остається 16 невиплачених запомог на суму	$ 9,915.67

Повищі запомоги невиплачені ізза браку правних документів.

ЗВІТ З ФОНДУ БЛ. П. СЕМЕНА ЯДЛОВСЬКОГО.

З кінцем 31. грудня 1939 р. було в цьому фонді	$2,653.47
Процент з банку	13.70
З днем 30. червня 1940 року цей фонд виносив	$2,666.57

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ.

З днем 31. грудня 1939 р. було в цьому фонді	$37,741.79
Процент з банків	42.87
Разом	$37,784.66
Процент на закуплених бондах	18.00
З днем 30. червня 1940 року цей фонд виносив	$37,766.66

Зіставлення інвестицій цього фонду:

З кінцем грудня 1939 року було інвестовано в бондах	$ 5,100.00
Закуплено бондів	18,780.00
З кінцем червня 1940 р. остає на бондах	$23,880.00
Готівка в банках	13,886.66
Разом	$37,766.66

З ДНЯ

СЕНТИМЕНТАЛІЗМ.

Англійський письменник Джан Ґальсворті дав такий приклад сентименталізму. Коли якийсь письменник напише книжку і вложить в неї велику скількість чуттєвости, опісля ту книжку перепише і скоротить на половину, але так, що ні одна думка, ні одно . справжнє чуття, на тім не потерпіло, значить, перша книжка була написана сентиментально.

Іншими словами сентиментальність це бабрання в почуваннях. Коли хтось тужить за дорогою особою, і ту тугу розбабрує, всім розповідає, перебільшує і немов хвалиться — „диви, як я тужу за тою особою", він поступає сентиментально. Також хто в подібний спосіб тужить за рідним краєм, за батьківщиною, розказує всім, як його „болить серце", або словами погрожує ворогам, називає їх тяжкими обидами, а при тім нічогісько не робить, щоб чином помогти рідному краєві та поневоленим братам — поступає сентиментально.

АМЕРИКАНСЬКИЙ СЕНТИМЕНТАЛІЗМ.

Священик д-р Едґар Ф. Роміґ недавно в своїй проповіді на ту тему сказав так: „В духовій структурі нашого народу знаходиться змішана зо справжніми цінностями дивна і на зверх гарна підробка релігії, яку виявляє чимало людей в крізі, як ось сьогодня. Ця підробка складається з надмірної чуттєвости, з думання по лінії наших забаганок і з легкодушного уникання найосновніших законів дисципліни, потрібних до збудування індивідуального і суспільного становища. Та підробка проявляється в нудно-солодкавих повторюваних уривків таких пісень, як „Ґад блесс Америка". Великі національні гимни, що вдержались при житті і переживуть сучасні недотепні віршища, виплинули з серць таких людей, які знали, що значить жертвувати себе за Америку. Тому, коли співаємо, чи молимось за вділення Божої ласки нашому народові в тих трагічних часах, ми є покликані водночас наново присвячувати наші здібности наші маєтки і наше життя для невмирущої справи. Темою нашої пісні повинно бути — Боже благослови нашу націю шляхом скріплення кожного з нас, її громадян, в в покірній, чесній і охотній готовості принести самовідречення і службу".

„ҐАД БЛЕСС АМЕРИКА".

Пісню „Ґад блесс Америка", названу священиком Роміґом „нудно - солодкавим віршищем", скомпонував улюблений американський композитор, роджений в Росії, Ірвінґ Берлін. В своїм житті він скомпонував чимало легких, настроєвих пісень. Кожна його пісня впродовж кількох місяців, найдовше рік, забавляла американців й опісля вони її забували. Немов дітям забавку Ірвінґ Берлін складав для американців нові пісні. При тім очевидно, він заробляв великі гроші.

Пісню „Ґад блесс Америка" він скомпонував гейби як патріотичний дарунок для американської суспільности. Як попередні пісні, так і ця, відразу знайшла собі досить вгорі і внизу до найширших кол. Цю пісню грають і співають нині безконечно разів на радіо, по дорогих і дешевих барах; навіть обі політичні партії приняли цю пісню за „свою" в своїх підготовках до президентських виборів. Бо, як сказано, ту пісню легко і приємно співати, без огляду на те, чи чоловік втомлений, чи свіжий, підхмелений, чи тверезий.

ГОЛОСИ КРИТИКІВ.

Здавалосяб, що виступати проти цеї „патріотичної" пісні досить небезпечно. Божсова дуже гарні, патріотичні, музика солодка, гармонійна. Проте згаданий священик виступив і то з таким гострим осудом.

Приємна і солодка пісня, навіть коли зложена до споживного патріотичних слів, не конче викликує справжній патріотизм, каже священик Роміґ. Вона може ділати як солодкий цукорок, який не лиш сам не має здорових і поживних частин, але вбиває смак до дійсно здорового корму. Патріотизм, каже Роміґ, мусить опиратись на готовості жертвувати все за батьківщину, а не на солодкавій музиці, що сентиментальних, або підхмелених людей зворушує до сліз. Основою справжнього патріотизму має бути чин, готовість служити великій справі. Коли пісня, хочби солодка як мід, не порушує тих основних, найглубших душевих струн, а лиш звертає нашу волю в бік дешевенького сентименталізму, її треба занехати, і не мішати з патріотизмом. Такі пісні повинні добирати собі інші слова, інші теми — кохання з дівчиною, чи розлуку з нею, хвилеву сварку з коханою чи вечірний настрій, місяць, зорі, гай, річку, і т. п. Тих тем повинен держатись Ірвінґ Берлін.

ЗА ПЯТЬ ГОДИН.
Американська армія випробовує ці цементові схоронища проти літаків, котрі, на слова винахідника, можна виставити за пять годин.

НЕМА В СВІТІ МІСЦЯ ДЛЯ НЕТЯГІВ

Бездільність американських українців під теперішню пору і безрадність в якімнебудь підприємстві, а ще більший дефітизм у кожного поодиноко, коли приходить до трудноців, не може радувати нас, як українську цілість, що опинилася поза межами рідного краю. Чекати аж з Европи прийдуть вісти про полекші й тоді щойно зриватися й нам до праці, незрозуміле для пересічного енерґійного чоловіка. Коли ми беремося до праці аж тоді, як іде добре, то що ми варті для підтримки або для розбудови якоїнебудь справи у важкому часі?

Кажуть, що проповідництво не помагає для українців. Вони хвалять, як проповідник гарно говорить, або як редактор гарно напише; але не перейматються словами проповідниками до тієї міри, щоб перевести в діло якусь його думку.

Як ви дасьте почин до діла, що на перший погляд перевищає ваші сили, то кожному здається, що з вашим умом щось не в порядку. Бо де то хто вигадав свідомо наражувати себе на невдачу? І т. д.

Ось такі думки пригадуються при обсервації того, що діється тепер у світі. Наукові журнали, а теж і щоденна преса в Америці, переповнені заввагами на тему Гітлерівського походу проти демократій. Дотеперішні перемоги німецької армії називають вони трагедією демократії. Кажуть, що Гітлер уложив собі наперед плян завоювання цілого світу і до нього консеквентно йде. Страшать навіть піснею німецької молоді, де між іншими сказано:

„Гойте гегерт унс Дойтшлянд, Морген ді ганце Вельт!", тобто по нашому: „Сьогодні належиться нам Німеччина, завдра цілий світ!"

Кажуть, що Франція дуже добре знала про пляни німецького генерального штабу літа наперед. Але, як то кажуть, багателізувала його собі. Чиж диво, що Франція програла? Мусіла програти, бо не приготовляла сили своєї проти сили німецької. Німецька вирава на Англію ще не осягнула рішальної стадії. Не знати навіть, як буде виглядати похід на Англію. Але однозгідно стверджують знавці, що Англія не тікає наперед, а пробує розвинути свої сили для спротиву проти ворога. Не знати, чи ще є час, але ліпше пізно, ніж ніколи. Колиб так здатися відразу наперед пострахом Гітлера, то де є ця сила, що його має спинити?

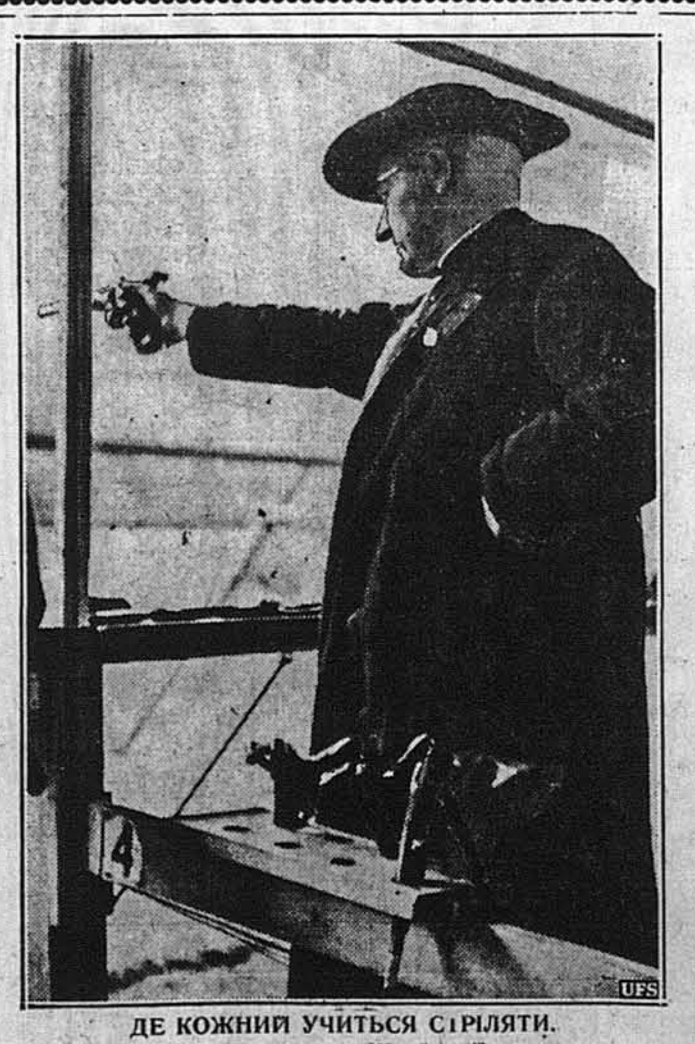
Зрештою не йде про хвилеву силу для спинення походу. Йде про те, щоб створити й викресати енерґію у тих людей, що досі легковажуть собі всякі трудноці, а в рішальним моменті піддаються. Остерігають перед неволею, яку зготовив Гітлер цілому світові, а що робляться тісамі віщі пророки, щоб не допустити до цієї неволі?

Ухвалюють гроші на оборону. Добре. Але на скільки підготовляється прилюдну опінію проти невільничого наставлення цілого населення? Чи багато чуєте закликів: „Щоби перемогти ворога, треба наперед перемогти самого себе!". Колиж хто й видасть заклик, чи не почуєте відразу закиду, що то вороги теперішнього демократичного ладу кидають такі заклики, щоб спонукати нарід заперестати ставити дальші вимоги для здобування життєвих вигід.

Не маємо сили, щоб цілій американській суспільности хоч трошки вітворити очі на недостачі дисципліни в обличчі перемін світової системи, які йдуть з Гітлерівським походом. Та до американського громадянства належить і українське громадянство Америки. Коли ставимо деякі вимоги до українського громадянства, тим самим помагаємо й цілому американському громадянству. А українському громадянству час зрозуміти: Нема сьогодні місця для нетягів, що капітулюють перед лиш якими трудноцями. Ліниві люди, бездушні, та ті, що хочуть вигідно жити без поборювання перешкод не всилі ні себе спасти, ні не вміють підготовити відповідно нового покоління до подій, що назрівають хочби і в Америці.

Тому не зайвим буде пригадати „Боріться, поборете!" Боріться зо собою, зо своїми злими норовами, а тоді переможете й іншого ворога.

С.

ДЕ КОЖНИЙ УЧИТЬСЯ СТРІЛЯТИ.
Католицький священик у Швайцарії вправляється в стрілянні з револьвера на стрільниці.

ЯК ЗМІНЯЄТЬСЯ ВОЄННА ПОЛІТИКА В АМЕРИЦІ

Упродовж двох тижнів змінилася основно воєнна політика Злучених Держав. На це вказують такі факти:

Дня 6. червня за одобренням з Білого Дому розпочав Секретаріят Війни висилку 50 першоклясних бомбовиків системи Кортис-Райт до фабрики в Бофало, щоб звідти висилати їх на поміч аліянтам. Це була засада „дати поміч аліянтам усіми засобами з виїмком війни". Наступного дня вислано вже вислати 100 бомбовиків. Крім того президент у часі пресової конференції сказав, що будуть продавати тисячі гармат французького моделю 75 цм. Дня 8. червня Секретаріят Війни вибрав сто важких літаків для боротьби у Франції. Дня 11. червня сенат ухвалив одноголосно закон про поширення армії, а в ньому була постанова, щоб продати аліянтам надвишку воєнних матеріялів. Наступного дня продано додатково 80 бомбовиків аліянтам. Того самого дня аліянтська торговельна комісія закупила 600,-000 крісів моделю Енфілда з давнього американського воєнного припасу, а також 800 французьких та британських 75-цм. гармат і велику скількість машинових крісів, моздірів та муніції. Дня 15. червня президент вислав французькому премієрові Рейно телеграму, що він подвоїть свої зусилля для постачання літаків та муніції, а 18. червня урядуючий секретар війни, Луї Комтон, прилюдно заявив, що британці дістануть з Америки 20 торпедових лодок. Отже досі йшла воєнна політика постепенно в тому самому напрямі, тобто для допомоги Англії й Франції.

Та вже 19. червня сенатор Волш, голова сенатської комісії для фльоти, заявив, що висилка чи продаж торпедових лодок до Англії „є основно мильна й шкідлива для американської молоді, бо вона може бути кожної хвилини покликана до оборони Америки". Дня 24. червня президент заборонив висилку до Англії тих лодок на підставі опінії ґенерального прокуратора Джексона, що такий крок є протизаконний. Потім уряд заборонив висилку воєнних матеріялів, приналежних американському Воєнному Секретаріятові на підставі закону, підписаного президентом дня 1. липня.

Так прийшла велика несподівана переміна в воєнній політиці Злучених Держав упродовж двох неділь. Хто слідить воєнні випадки в тому самому часі, той переконався, що заяви американського уряду йшли впарі з успіхами аліянтів. Коли німці заняли Францію, ця політика відразу змінилася. Значить, коли аліянти побіджали, вони діставали обіцянку помочі. Коли програвали, тоді й поміч ставала безпредметовою.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

✝

У середу, 31. липня 1940 р., помер в Джерзі Сиѓі, Н. Дж., по тяжкій недузі в місцевім шпиталі

ІВАН БІЛОБРАМ,

довголітній урядник і член Тов. Українського Поступового Клюбу, відділу 70. У. Н. Союзу.

Покійний походив з Судової Вишні, пов. Мостиська, Галичина. У члени У. Н. Союзу вступив 30. січня 1905 року і від того часу був завжди активним членом, дбаючи про розвиток свого відділу. За час свого членства занимав ріжні уряди у відділі. Покійний інтересувався також громадськими справами, беручи живу участь у праці своєї громади.

Полишив жену Петронелю.

Похорон відбудеться в суботу рано, 3. серпня 1940 р., з дому жалоби, 366 Grand St., Jersey City, N. J.

Хай земля буде Йому пером!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64., відбудуться в суботу, 3. серпня, на St. Boniface Hall, Paterson, N. J., в 7. годині ввечір. Просимо всіх прибути. — Петро Фединкевич, предс.; Іван Бурнас, секр.; Сергій Вінярський, кас.; Стефан Сасовський, рек. секр. Адреса фін. секр.: John Burney, R. F. D. 2, Totowa, N. J.

НАЙСТАРША ЛЕТУНКА.
Пані Френсиз Ґвайтґавз, 88-літня старуха, недавно перелетіла з Европи до Нюпорку, Ровд Айленд. З нею їхав її син.

ПЕРЕМОЖЕЦЬ У СПОРТІ.

Направо: Бобі Ригз, переможець у теніс, наліво переможений Френк Ковач.

ЧИ ВИ ДУМАЄТЕ ПЕРЕПРОВАДЖУВАТИСЯ НА ІНШЕ МЕШКАННЯ?

Якщо думаєте змінити свою адресу, просимо повідомити нас наперед, коли почнете жити на новій адресі, щоб ви не втратили якого числа газети, котре може мати щось цікаве або важне для вас або вашої родини. Просимо не ждати до останньої хвилі. Просимо не пересказувати нічого почтаревi. Найкраще виповнити оцей бланкет, подаючи докона с т а р у й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати це в листі до адміністрації „Свободи".

Число відділу ....

Імя й назвище ....

Стара адреса ....

Нова адреса ....

Почта ....

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

РОЧЕСТЕР, Н. И.

День Жінки.

Минулої неділі 21. липня ц. р. влаштувало жіноцтво У. З. Х. ч. 17 в Рочестер День Української Жінки.

Мушу признати, що під кожним оглядом цей День Української Жінки вдався на 100%, а це завдяки вмілому й працьовитому жіноцтву, яке горнеться до Українського Золотого Хреста, й яке вміло заціакавити цим святом доокличні місцевості, як також і чужинців. Бо як перед ним, так і по Дні Української Жінки появилися гарні дописи в американських тутешних часописах про цей День.

21. липня з раня почали зіздитися з Бофало й Сиракюз боси, а також і самоходи. Коло 2. год. пополудні, голова У. З. Х. в Рочестер, пані Росоловська відкрила свято короткою промовою, в якій зясувала значіння свята, а потім попросила о. Турулу за бесідника. О. Турула у своїй промові порівняв жінку в давнині й тепер; та підчеркнув, що ми повинні бути горді, що тепер жінка крім домашньої праці сповняє ще важну політичну й гуманітарну працю для добра свойого народу.

Головного бесідницею була пані Степанія Галичин. У своїй промові бесідниця змалювала грізне положення українського народу під окупантами а також представила, яке велике завдання є перед українсько - американським жіноцтвом, щоб бодай в малій мірі помогти українському народові визволитися з ярма.

Відтак хлопці Задорецький і Мельник — відограли соля і дуети на „тромпеті і алто". Також молоденька А. Флічук відограла дуже гарно кілька пісень на розтягній гармонії. Великою атракцією на Дні була побудована українська хата, яка була прикрашена українськими вишивками, гарними малюнками і т. д. По вичерпанні програми, гості забавлялися до пізної ночі. Присутніх на Дні Укр. Жінки було коло 1500 людей.

Хто був на цім святі із місцевих і позамісцевих сторін, то певно виніс дуже гарне враження із свята, а також я вірю, що на слідуючий рік в других місцевостях, де ще не принялося улаштовування Дня Укр. Жінки будуть улаштовувати такі свята. Бо такими святами ми скріплюємо себе, даємо знати про себе чужинцям, а також приносимо моральну й матеріяльну піддержку українському народові на рідних землях.

Тутешнє жіноцтво постановило таке саме свято улаштувати на слідуючий рік.

Т. Матковська.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ФІЛЬМОВЕ ПОДРУЖА.

Фільмова зірка Лорета Янг зо своїм мужом, Томасом Луісом.

ОДНОСТРІЙ „КАКІ"

Нас сьогодні зовсім не дивує зеленкувата барва „кақі" вояцького однострою. Одначе ця барва малощо не зробила „революції" в минулому столітті.

Пораз перший вжили їх англійці підчас одного бою в Індіях. Англійський старшина Вілліям, бачучи, що більшість його стрільців-розвідчиків падє жертвою синього коліру їх власних тунік (які здалека були точкою „мушки" тубільських рушниць), рішає змінити барву однострою, заміняючи синю барву коліром „какі", який майже зливається з зеленню землі. Спроба вдається. Англійці відносять над противником рішаючий бій.

Вістка про зміни барви вояцьких одностроїв цієї частини розходиться невдовзі й по інших гарнізовнах. Поміж англійською старшиною починається довга й завзята боротьба „проти" і „за". Одначе найближчі бої виказують, що барва „какі" надається краще до розвідчої служби. Поволі сварки ущухають і ця краска переходить із частин в частину.

Практичність „какі" переконує незабаром і інших, чужих генералів. Таким чином, більшість сьогоднішніх армій задоптувала цей колір, який хоч менш елеґантний від коліріів червоного й синього, але зате більш ужиточний.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ.

БОСТОН, МАСС.

Відділ 238 УНС при роботі.

Прийшов літний сезон, підчас якого наші щирі союзові працівники і дописувачі до „Свободи" мабуть розїхались на літній відпочинок. Мало тепер голосів про те, як треба приєднувати членів у передконвенційний час. А залишилось вже часу небагато, бо всього пять місяців до кінця цього року. Треба подбати про те, щоб у цім році наш Батько Союз осягнув таке число членів, як ніколи передтим.

Щодо нашого відділу, то він постійно зростає в членстві. Ми радо вітаємо в себе членів, зокрема молодих наших студентів, що кінчать, чи покінчили вищі школи. А таких студентів ми дістали в останніх часах в особах панни Марії Каськів, п. Володимира Берестецького, п. Володимира Боднара, сина Петра і Евдокії Боднар, що незадовго дістане ступінь інжиніра. На тих свідомих одиниць ми маємо великі надії. Дай Боже, щоб вони стали добрими провідними одиницями і в нашім У. Н. Союзі і в цілій нашій суспільності.

Не мало труду вкладає у розріст нашого відділу секретар п. Н. Давискиба, від останньої конвенції головний радний У. Н. Союзу.

М. П.

ЗА ТИТУЛ У СИТКІВЦІ.

Бобі Ригз з Шікаґо ґрає проти Генрія Прусова з Сіетела. Ригз переміг. Ригз на передному пляні.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КОМУНІСТИЧНИЙ БЛОФ.

Кмуністи в Пітсбурґу й околиці хотіли ставити своїх кандидатів на уряд конгресмена й інші уряди. Тим вони хотіли показати, яка їх велика сила. Пішли вони від хати до хати збирати петиції на комуністичних кандидатів. Але тут вийшло шило з мішка, бо одна газета, Пітсбурґ Прес, викрила, що комуністи неправду говорили, коли жадали від людей підпису на петиції. Вони говорили, що ці петиції на те, аби Рузвелт кандидував третій раз. Інші комуністи говорили, що тими петиціями вони добиваються для когось роботи. Люди, довідавшись як їх комуністи використали, почали проти цього протестувати. В ту справу вмішались судові власти і потягнули до відповідальности 43 комуністів, з яких 37 арештовано і випущено за високим окупом. Тепер комуністи викручуються від провини ріжними способами. Та люди доказують їм, що вони неправду говорили, а навіть, що самі підписували деяких людей під петиціями. Тепер багато комуністів занюхавши чим це пахне, починають відпекуватися комунізму.

Г. Волошинович, Арнольд, Па.

ТАРЗАН, ч. 68. Вода підноситься.

Буря вдарила з винищуючою силою.

Щогли доломилися, вітрила подерлися на шматки. Корабель потрясся в самих основах і вода почала втискатися до середини.

Коли додатковий мотор був затоплений водою, обезсилений корабель гойдався безпомічно на розбурханих морських филях.

Нагло вода почала доливати до ніг закованого малпочоловіка.